

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสงขลา เขต 3

Relationship Between Transformational Leadership and Results based Management in
school Under the Songkhla Primary
Educational Service Area Office 3

จารณ ถือเถียน

Jarron Tuethian

อุบลรัตน์ ศรีวิเชียรอำไพ

Ubonrat Sriwichienampai

จรัส อติวิทยาภรณ์

Jaras Atiwithayaporn

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

Department of Education Administration, Faculty of Education and Liberal, Hatyai University

E-mail: jarrone30749@gmail.com

Received: 1 October 2025; Revised: 19 December 2025; Accepted: 21 December 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูผู้สอน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 327 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ .983 สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากในทุกด้าน เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ขณะที่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการกระตุ้นทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และอยู่ในระดับต่ำสุด 2)

การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนกลยุทธ์องค์การ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการกำหนดรายละเอียดของตัวบ่งชี้วัดผลการดำเนินงาน และ ด้านการวัดและตรวจสอบผลการดำเนินงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ขณะที่ ด้านการให้รางวัลตอบแทนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในระดับค่อนข้างสูง ($r_{xy} = .801^{**}$)

คำสำคัญ : ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ, การเปลี่ยนแปลง, การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

ABSTRACT

This research aimed to study transformational leadership, results-oriented management, and the relationship between transformational leadership and results-oriented management among school administrators under the Songkhla Primary Educational Service Area Office 3. The sample consisted of 327 teachers from schools under the Songkhla Primary Educational Service Area Office 3 during the 2024 academic year. The research instrument was a 5-level Likert scale questionnaire with a reliability coefficient of .983. Statistical analyses included frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson correlation coefficient.

The research findings revealed that : 1) The overall level of transformational leadership of school administrators was high in all aspects. When considering each aspect individually, the highest mean score was found in individualized consideration, followed by idealized influence. Inspirational motivation and intellectual stimulation had equal mean scores and were the lowest among the four aspects. 2) The overall level of results-based management of school administrators was also high. The highest mean score was in organizational strategic planning, followed by performance indicator specification and performance measurement and evaluation, which had equal mean scores. The lowest mean score was found in the aspect of reward and recognition. 3) There was a statistically significant positive correlation at the .01 level between transformational leadership and results-based management of school administrators, with a relatively high correlation coefficient ($r_{xy} = .801^{**}$).

Keywords : The relationship Between Leadership, Change, Performance Management

บทนำ

ในการบริหารองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ผู้นำเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรระดับชาติและท้องถิ่น ภาวะผู้นำมีอิทธิพลโดยตรงต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กรคุณลักษณะที่ดีของผู้นำ ได้แก่ การมีความรู้ความสามารถ มีความคิดริเริ่ม และวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน รวมถึงความสามารถในการถ่ายทอดวิสัยทัศน์นั้นให้กับผู้ตาม เพื่อให้เห็นภาพอนาคตที่ดีกว่าสภาพปัจจุบัน ผู้นำที่ดีสามารถสร้างแรงบันดาลใจและจูงใจผู้ตามให้ปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้นอกจากนี้ ผู้นำที่มีประสิทธิภาพยังต้องเป็นบุคคลที่กล้าเสี่ยง กล้าตัดสินใจ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และมีความสามารถในการรับรู้และตอบสนองต่ออารมณ์ความรู้สึก และความต้องการของผู้ตามอย่างรวดเร็ว ผู้นำควรเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้แสดงความคิดเห็นและแก้ไขปัญหาย่างอิสระ ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีคุณธรรม และเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับ ไว้วางใจ และเชื่อมั่นจากผู้อื่น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะส่งผลให้องค์กรมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานมากขึ้น (Hoy, W. K., & Miskel, C. G. , 1991)

ผู้นำทางการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะผู้บริหารองค์กร เพราะมีบทบาทในการกำหนดทิศทางวางแผนกลยุทธ์ และสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้นำต้องสามารถสร้างแรงบันดาลใจและจูงใจให้กับครู บุคลากร และผู้เรียนในการทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายทางการศึกษา นอกจากนี้ ผู้นำทางการศึกษายังต้องมีความสามารถในการปรับตัวและตัดสินใจภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และมีความสามารถในการสื่อสารความชัดเจนเกี่ยวกับทิศทางและเป้าหมายขององค์กร ช่วยให้ทุกฝ่ายมีความเข้าใจและร่วมมือกันได้อย่างดี (Yukl, G. A. , 1989)

ด้วยเหตุนี้ ผู้นำทางการศึกษาจึงเป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญที่สามารถนำพาองค์กรการศึกษาไปสู่ความสำเร็จท่ามกลางความท้าทายและการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกยุคใหม่แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566 – 2570 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สงขลา เขต 3 เป็นเครื่องมือหลักสำคัญในการดำเนินงานในระยะเวลา 5 ปี ที่ช่วยให้เกิดแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน ผลักดันให้การดำเนินการในการกิจต่างๆ บรรลุเป้าหมายตามกลยุทธ์เกิดผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านโอกาสทางการศึกษา ด้านคุณภาพการศึกษา และด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการ เพื่อการพัฒนาให้เป็นองค์กรคุณภาพมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสังคมพหุวัฒนธรรมอย่างสันติสุข ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สงขลา เขต 3 มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษาในพื้นที่ ด้วยการผสมผสานแนวคิดทั้งสองรูปแบบ ผู้บริหารสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ สร้างแรงบันดาลใจ และพัฒนาศักยภาพบุคลากรควบคู่ไปกับการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและวัดผลได้ สิ่งนี้ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน พัฒนาคุณภาพการศึกษา และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างชุมชนและสถานศึกษาผลที่ได้คือ การศึกษาในเขตพื้นที่ที่มีความเข้มแข็ง สามารถตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และสร้างโอกาสในการเรียนรู้ที่เท่าเทียมสำหรับนักเรียนในพื้นที่อย่างยั่งยืน (Yukl, G. , 2006)

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องร่วมกับการศึกษาข้อมูลในแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566–2570 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 การศึกษานี้มุ่งวิเคราะห์บทบาทของผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการพัฒนาองค์กรใน 4 ด้าน ได้แก่ การมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ การสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นการใช้ปัญญา การคำนึงถึงการเป็นปัจเจกบุคคล พร้อมกันนี้ยังพิจารณาความสัมพันธ์กับการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results-Based Management: RBM) ซึ่งเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน วางแผนเชิงกลยุทธ์อย่างมีประสิทธิภาพ และการวัดผลลัพธ์ที่สามารถตรวจสอบได้ (Richards, W. 2020) แนวทางดังกล่าวมีความสำคัญต่อการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ผลการศึกษาครั้งนี้คาดว่าจะช่วยบอกระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา และความสัมพันธ์กับการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะทางปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานในเชิงปฏิบัติที่ส่งเสริมผลลัพธ์ที่ดียิ่งขึ้นต่อองค์กรการศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ใช้วิธีการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นพื้นที่ในความรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ประกอบด้วย 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภोजะนะ อำเภอนาทวี อำเภเทพา อำเภอยะบัย และอำเภอยะดา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2,243 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2567

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan จำนวน 327 คน

วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักความน่าจะเป็น และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยแบ่งประชากรออกเป็นกลุ่มย่อยตามอำเภอเป็นขั้นของการสุ่มและสุ่มอย่างง่ายในแต่ละขั้น ดังนี้ อำเภอจะนะ อำเภอนาทวี อำเภอเทพา อำเภอสะบ้าย้อย และอำเภอสะเดา จากนั้นคำนวณกลุ่มตัวอย่างจะได้สัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1) **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** เครื่องมือที่ใช้การวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยใช้สำหรับครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา 2 ตอน ดังต่อไปนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีอิทธิพลต่อการพัฒนาองค์กร ประกอบด้วย ด้านการมีอิทธิพลเชิงอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลโดยเป็นแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ให้เลือกตอบ 5 ระดับ ตอนที่ 2 แบบสอบถามการประเมินการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยเป็นแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ให้เลือกตอบ 5 ระดับ

2) **การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ** ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลและหาคุณภาพเครื่องมือโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) สร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดการวิจัย โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถาม เรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา และตอนที่ 2 แบบสอบถาม เรื่อง การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษา 3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงพัฒนาแก้ไขให้เหมาะสม 4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการหาค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) 5) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขการใช้ภาษา ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง 6) นำแบบสอบถาม ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ซึ่งมีใช้กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) 8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้วมาจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ 1) ติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล 2) ติดต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 เพื่อส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล พร้อมแนบคิวอาร์โค้ด (Quick Response code) แบบสอบถาม 3) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล แล้วดำเนินการวิเคราะห์ตามขั้นตอนการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS (Statistics Package for Social Sciences) โดยดำเนินการ ดังนี้ 1) แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม เรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยแปลผลตามเกณฑ์เฉลี่ย 2) แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม เรื่อง การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยแปลผลตามเกณฑ์เฉลี่ย 3) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ตามหลักเกณฑ์ความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ทั้งนี้หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเป็นบวก (+) แสดงว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 มีความสัมพันธ์กันทางบวก หมายความว่า เมื่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเพิ่มขึ้นหรือลดลง การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ก็จะเพิ่มขึ้นหรือลดลงไปด้วย หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าเป็นลบ (-) แสดงว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 มีความสัมพันธ์กันทางลบ หมายความว่า เมื่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเพิ่มขึ้นหรือลดลง และการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษาจะมีค่าเพิ่มขึ้นหรือลดลงตรงกันข้ามเสมอ

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1) สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ 1.1 ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยการหาค่า IOC 1.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistics Package for Social Sciences) หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

2) สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3) สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน Pearson Product's Moment Correlation (r) วิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษา

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยรวม

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็น		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์	4.20	0.58	มาก
2. ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.19	0.60	มาก
3. ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	4.19	0.60	มาก
4. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.25	0.61	มาก
ภาพรวม	4.21	0.57	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.57) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.61) รองลงมาคือด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.58) ส่วนด้านการสร้างแรงบันดาลใจและด้านการกระตุ้นทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากัน ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.65) ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ในภาพรวม

การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษา ในภาพรวม (Y)
--

	r	Sig.	ทิศทาง ความสัมพันธ์	ระดับ ความสัมพันธ์
ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษาในภาพรวม (X)	.801**	.000	ทางบวก	ค่อนข้างสูง

**ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่า โดยภาพรวมภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา (X) มีความสัมพันธ์กับการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษา (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ทางบวก ในระดับค่อนข้างสูง ($r_{xy} = 0.801^{**}$) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเมื่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงจะส่งผลให้การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษาเพิ่มขึ้นหรือลดลงเช่นกัน

อภิปรายผล

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากในทุกด้าน เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ขณะที่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการกระตุ้นทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และอยู่ในระดับต่ำสุด ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุภาภัก อินฺหฺน (2564) ที่ระบุว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในระดับสูง มักมีบทบาทในการเป็นผู้นำเชิงคุณธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดี ส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นและความร่วมมือภายในองค์กร เช่นเดียวกับงานวิจัยของ อรพรรณ ภัทรดำเนินสุข (2564) ที่ชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารที่สามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์และจุดมุ่งหมายขององค์กรได้อย่างชัดเจน จะสามารถกระตุ้นให้ครูเกิดพลังในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชนันท์สร้อยพิยภัทรวิรัตน์ (2565) ที่พบว่า การมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงช่วยส่งเสริมให้องค์กรสามารถนำนวัตกรรมไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การพัฒนาโรงเรียนในระยะยาว

การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนกลยุทธ์องค์กร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการกำหนดรายละเอียดของตัวบ่งชี้วัดผลการดำเนินงาน และด้านการวัดและตรวจสอบผลการดำเนินงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ขณะที่ ด้านการให้รางวัลตอบแทนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ เกศิณี คงเมือง (2551) ที่ศึกษาการบริหารจัดการแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น พบว่า ผู้บริหารที่มีการบริหารในลักษณะมุ่งผลสัมฤทธิ์สามารถกำหนดเป้าหมายได้อย่างชัดเจน และใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาองค์กรได้อย่างต่อเนื่อง โดยเน้นความมีส่วนร่วมของบุคลากร และการสื่อสารภายในที่มีประสิทธิภาพ

ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรสู่ความสำเร็จ และนงลักษณ์ ชื่นแอ่ง (2553) ได้ศึกษาการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยเฉพาะด้านการติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานที่มีระบบระเบียบชัดเจน และนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนพัฒนาโรงเรียนในรอบต่อไป ส่งผลให้การบริหารมีความเป็นระบบ และสามารถตรวจสอบได้อย่างโปร่งใส

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในระดับค่อนข้างสูง ($r_{xy} = .801^{**}$) สอดคล้องกับงานวิจัยของสิริพัชร งามไตรโร (2565) ระบุว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงช่วยผลักดันการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะที่สุธีรา น้อยช่างคิด (2561) พบว่าผู้นำที่มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนและวางแผนอย่างยืดหยุ่น มีความเชื่อมโยงอย่างชัดเจนกับความสำเร็จของการบริหารที่เน้นผลสัมฤทธิ์ นอกจากนี้ สุภาวดี ทองเชื้อ (2560) ชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารที่เน้นการใช้ข้อมูลและการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง สามารถพัฒนาองค์กรให้ก้าวหน้าได้อย่างยั่งยืน

สรุป

1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากในทุกด้าน เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ขณะที่ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ และด้านการกระตุ้นทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และอยู่ในระดับต่ำสุด

2) การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนกลยุทธ์องค์การ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการกำหนดรายละเอียดของตัวบ่งชี้วัดผลการดำเนินงาน และด้านการวัดและตรวจสอบผลการดำเนินงาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ขณะที่ ด้านการให้รางวัลตอบแทนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในระดับค่อนข้างสูง ($r_{xy} = .801^{**}$)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ในด้านการสร้างแรงบันดาลใจและด้านการกระตุ้นทางปัญญามีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษาในสองด้านดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาและยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยรวม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ควรกำหนดนโยบายที่มุ่งเน้นการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยเฉพาะในด้านการสร้างแรงบันดาลใจและการกระตุ้นทางปัญญาให้กับผู้บริหารสถานศึกษาทุกโรงเรียนอย่างเป็นรูปธรรม การดำเนินการดังกล่าวจะเกิดประสิทธิผลได้ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาภาวะผู้นำผู้บริหารสถานศึกษาระดับเขตพื้นที่ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง รวมถึงการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่สะท้อนถึงการพัฒนาทั้งสองด้านนี้เพื่อใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา

1.2 จากผลการวิจัยการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่า ด้านการให้รางวัลตอบแทนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย สะท้อนให้เห็นถึงประเด็นที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน เนื่องจากการให้รางวัลตอบแทนเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างแรงจูงใจและธำรงรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพให้ปฏิบัติงานอย่างทุ่มเทและมีประสิทธิภาพ

1.3 จากผลการวิจัยที่พบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์มีความสัมพันธ์กับการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในระดับต่ำสุด สะท้อนให้เห็นถึงช่องว่างสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เนื่องจากการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์เป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเป็นแบบอย่างที่ดี การมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน และการสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาให้กับผู้ร่วมงาน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 มีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในบริบทของสถานศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะสงขลาเขต 3 ซึ่งมีบริบททางสังคมและวัฒนธรรมที่เฉพาะ

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่เป็นตัวส่งเสริมและอุปสรรคต่อการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

2.3 ควรพัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

2.4 ควรศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษาระหว่างเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาทั้ง 3 เขต เพื่อให้เห็นภาพรวมและความแตกต่างในระดับจังหวัด

เอกสารอ้างอิง

- เกศินี คงเมือง. (2551). ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารเทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชนันภัสร์ ปิยะภัทรวิรัตน์. (2565). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- นงลักษณ์ ชื่นแอ่ง. (2553). การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ยุพาภัก อินนุ่น. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- สิริพัชร งามไตรโร. (2565). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ กรณีศึกษาเทศบาลนครหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์, 21(1), 34-45.
- สุธีรา น้อยช่างคิด. (2561). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- สุภาวดี ทองเชื้อ. (2560). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อรรวรรณ ภัทรดำเนินสุข. (2564). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (1991). Educational administration: Theory, research and practice. Singapore: McGraw-Hill.
- Renandya, W. (2020). Methodology in Language Teaching: An Anthology of Current Practice. Cambridge: Cambridge University Press.
- Yukl, G. A. (1989). Leadership in organizations. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Yukl, G. (2006). *Leadership in Organizations*. 6th ed. New Jersey: Prentice-Hall.